

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 499
van **AXEL RONSE**
datum: 22 maart 2017

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Stedenbouwkundige verordeningen - Verplichtingen inzake milieueffectenrapportage

Met het decreet van 15 juli 2016 betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid werd het toepassingsgebied van stedenbouwkundige verordeningen uitgebreid. De bevoegde overheden kunnen gebruik maken van twee verschillende ruimtelijke instrumenten om kernwinkelgebieden en winkelarme gebieden af te bakenen dan wel bepaalde normen te voorzien, namelijk het ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) of de stedenbouwkundige verordening. Vanaf 1 mei 2017 zal ook in kader van de opmaak van stedenbouwkundige verordeningen een openbaar onderzoek georganiseerd dienen te worden.

Doorheen deze initiatieven werd benadrukt dat de verordening minder ver kan rijden dan een RUP en aan bepaalde beperkingen onderworpen is. Vele lokale overheden gebruiken dit instrument dan ook om een ruimtelijk en kleinhandelsbeleid te voeren, waarbij de verordening een dankbaar alternatief instrument uitmaakt naast het tijdrovende en vaak dure RUP.

Net omdat verordeningen eerder beperkende bepalingen en voorwaarden opleggen, werd er steeds vanuit gegaan dat verordeningen niet aan de plan-MER plicht onderworpen zijn. Recentelijk oordeelde het Auditoraat bij de Raad van State echter dat ook de stedenbouwkundige verordeningen, zelfs op gemeentelijk niveau, onder de plan-MER verplichtingen ressorteren en hiervoor dus ofwel voorafgaandelijk een planmilieueffectenrapport dient te worden opgesteld dan wel een milieueffectenscreening dient plaats te vinden. Dit zou niet alleen tot gevolg hebben dat alle toekomstige stedenbouwkundige verordeningen aan de milieueffectenrapportage dienen te worden onderworpen, doch tevens dat bestaande stedenbouwkundige verordeningen waarvoor geen plan-MER of onderzoek tot plan-MER mogelijk behept zijn met dit tekort. Ook dreigt dit afbreuk te doen aan de recente mogelijkheden die worden geboden met de verordening als beleidsinstrument, aangezien dit hierdoor een even logge procedure zal kennen als de RUP's.

1. Werden er in het verleden stedenbouwkundige verordeningen opgesteld waarvoor voorafgaandelijk een planmilieueffectenrapport dan wel planmilieueffectenscreening werd opgesteld? Zo ja, graag een overzicht van de verordeningen op gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau waarvoor een plan-MER of MER-screening is uitgevoerd.
2. Is de minister van mening dat stedenbouwkundige verordeningen vallen onder de plannen en programma's waar in uitvoering van de richtlijn 2001/42/EG van 27 juni 2001 een plan-MER plicht geldt? Waarom (niet)?

3. Is een decretaal initiatief waarbij (bepaalde) stedenbouwkundige verordeningen worden uitgesloten van de plan-MER-verplichtingen, bestaanbaar met de Europese regelgeving, in het bijzonder de plan-MER Richtlijn 2001/42/EG?

ANTWOORD

op vraag nr. 499 van 22 maart 2017

van **AXEL RONSE**

1. In het verleden zijn geen plan-MERs of MER-screenings uitgevoerd voorafgaandelijk aan de vaststelling van stedenbouwkundige verordeningen.
2. Een stedenbouwkundige verordening valt omwille van haar aard niet onder het begrip 'plan' of 'programma' uit Richtlijn 2001/42/EG. Een stedenbouwkundige verordening bevat namelijk voorschriften die gelden op het gehele grondgebied, of een deel ervan, van de overheid die de verordening uitvaardigt. Het gaat echter nooit om een in of door de verordening op een plan concreet aangeduide en benoemde zone.

Als 'plan' of 'programma' in de zin van artikel 2 van Richtlijn 2001/42/EG kan geenszins een besluit met wetgevend karakter worden beschouwd dat van toepassing is op het gehele grondgebied, of een deel ervan, van het Vlaamse gewest, een provincie of een gemeente zonder dat de concrete (bestemmings)zones specifiek uit de stedenbouwkundige verordening zelf voortvloeien of kunnen worden gehaald.

De bedoeling van de regelgeving inzake milieueffectrapportage is om plannen of programma's die aan de voorwaarden uit artikel 2a) van de Richtlijn 2001/42/EG voldoen en die aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben, aan een milieubeoordeling te onderwerpen. Een dergelijke beoordeling kan dus enkel nuttig gebeuren indien de concrete locatie door de verordening zou worden vastgelegd of (mogelijk) zou voortvloeien uit een verplichting gekoppeld aan de vaststelling van bepaalde zones. Een plan-MER of een plan-m.e.r.-screening kan met andere woorden maar nuttig worden opgesteld indien het concrete voorwerp van de verordening (de uitvoering ervan) onderzocht kan worden op aanzienlijke milieueffecten. Dit is voor een stedenbouwkundige verordening niet mogelijk.

3. Er is momenteel geen decretaal initiatief lopende waarbij stedenbouwkundige verordeningen uitgesloten worden van de plan-MER-verplichtingen. Lid 8 en lid 9 van artikel 3 van de plan-MER richtlijn bevatten uitzonderingen die letterlijk overgenomen werden in artikel 4.2.2, 1°, 2° en 3°, van het DABM. Ook geldt de richtlijn niet voor plannen en programma's die worden medegefinancierd in het kader van de huidige programmeringsperioden van de Verordeningen (EG) nr. 1260/1999 en (EG) nr. 1257/1999 van de Raad. Vermits het niet mogelijk is om bijkomende uitzonderingen te voorzien in het DABM dan deze die in de richtlijn zijn opgenomen, is er geen decretaal initiatief opgestart.